

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

4223.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ-
ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за основното образование, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 септември 2014 година.

Бр. 07-3400/1 Претседател
9 септември 2014 година на Република Македонија,
Скопје д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 103/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 15/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14 и 116/14) по членот 25-а се додава нов член 26, кој гласи:

„Член 26

Министерството за секој ученик во основното образование обезбедува една книга (лектира) заедно со ЦД на англиски јазик, за учениците да се стекнат со поголемо знаење на англиски јазик, преку истовремено читање и слушање на изговор на природен, мајчин англиски јазик.“

Член 2

По членот 34 се додава нов член 34-а, кој гласи:

„Член 34-а

За развивање и унапредување на сите форми на спортски активности на учениците, најмалку пет наставници кои засновале работен однос на неопределено време во основното училиште, основаат училишен спортски клуб, согласно Законот за здруженија и фондации и Законот за спортот.

Со училишниот спортски клуб управуваат членовите непосредно.

Училишните спортски клубови средствата за финансирање ги стекнуваат од доброволни прилози, донации, подароци (во пари, добра, имотни права), завештанија и легати.

Училишниот спортски клуб може да добива средства од буџетите на општините, односно општините во градот Скопје.“

Член 3

Во членот 38 по ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Во случај на прекин на воспитно-образовната работа заради штрајк, директорот на основното училиште, по претходна согласност од градоначалникот, а за државните основни училишта од министерот, е должен да го обезбеди остварувањето на воспитно-образовната работа со замена на вработените кои штрајкуваат, за време додека трае штрајкот.“

Член 4

Членот 71 се менува и гласи:

„(1) Следењето и проверувањето на напредокот и постигањето на успехот на учениците се врши со интерно и екстерно проверување.

(2) Интерното проверување на постигањето на успехот на учениците го вршат наставниците во училиштето.

(3) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците од четврто до деветто одделение се реализира на крајот на секоја наставна година.

(4) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците го организира и спроведува училиштето преку училишна комисија.

(5) Училишната комисија за екстерно проверување на постигањата на учениците ја формира директорот на училиштето и истата е составена од пет члена: директор, стручен соработник и тројца наставници од училиштето.

(6) Тестирањето за екстерното проверување на постигањата на учениците го спроведуваат тестатори определени од училишната комисија.

(7) Училишната комисија е должна за секоја испитна просторија да определи најмалку по еден тестатор.

(8) Во испитна просторија за време на екстерното проверување на постигањата на учениците не смеат да влегуваат наставници кои не се тестатори или помошници на тестатори.

(9) За ученик со посебни образовни потреби вклучен во редовното образование училишната комисија задолжително определува лице - помошник на тестаторот.

(10) Тестаторот и помошникот на тестаторот не смеат да даваат било какви информации во врска со одговорите на прашањата за време на екстерното проверување на постигањата на учениците.

(11) Тестаторот и помошникот на тестаторот може да биде наставник по било кој наставен предмет, освен по предметот по кој се врши екстерното проверување на постигањата на учениците.

(12) Начинот на формирање и работење на училишната комисија, тајноста на материјалот за екстерно проверување, начинот на проверување на тестовите од училишната комисија, како и формата и содржината на извештајот ги пропишува министерот по предлог на Државниот испитен центар.

(13) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците се врши со тестови кои ги изготвува Државниот испитен центар, на предлог на Бирото.

(14) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците се врши по два наставни предмети, согласно со наставниот план, а врз основа на генерален распоред изготвен од страна на Државниот испитен центар, на предлог на Бирото, освен по наставните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно за наставните предмети за кои не може да се врши екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците.

(15) Начинот и постапката за проверување на објективноста на наставникот при оценувањето на постигањата на успехот на учениците по наставните предмети

со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно по наставните предмети за кои не може да се врши екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците го пропишува министерот, на предлог на Бирото.

(16) Врз основа на генералниот распоред од ставот (14) на овој член, училишната комисија подготвува интерен распоред по паралелки, наставни предмети и наставници за спроведување на екстерното проверување во училиштето. Интерниот распоред го усвојува наставничкиот совет на училиштето.

(17) Резултатите од екстерното проверување на постигањето на успехот на учениците од ставот (14) на овој член училиштето ги запишува во свидетелството за завршена година на образование и истите влијаат врз општиот успех на ученикот.

(18) На ученик кој не се јавил на екстерното проверување на постигањата на успехот и истото не го оправдал со медицинска белешка, односно со потврда/доказ за учество на државен или меѓународен натпревар, му се запишува оценката недоволен (1) во свидетелството, која влијае на општиот успех на ученикот.

(19) На ученикот му се издава свидетелство за завршена година на образование по спроведеното екстерно проверување.

(20) Резултатите запишани во свидетелството од ставот (17) на овој член се еден од критериумите за запишување на учениците во средното образование.

(21) Училишната комисија доставува извештај за спроведеното екстерно проверување на постигањата на учениците до Државниот испитен центар.

(22) Врз основа на добиените извештаи од училишните комисии, Државниот испитен центар изготвува збирен извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците.“

Член 5

Во членот 97 по ставот (8) се додаваат три нови става (9), (10) и (11), кои гласат:

„(9) По исклучок од ставот (7) на овој член ако во објавениот извештај со резултатите од спроведеното екстерно проверување на успехот на учениците бројот на наставниците кај кои има најмали отстапувања во добиените показатели е поголем од 20 % на сите наставници еднакво им се зголемува платата во висина на средствата кои се од наставниците кај кои има најголеми отстапувања во добиените показатели.

(10) По исклучок од ставот (8) на овој член ако во објавениот извештај со резултатите од спроведеното екстерно проверување на успехот на учениците, бројот на наставниците кај кои има најголеми отстапувања во добиените показатели е помал од 20%, бројот на наставниците на кои им се намалува платата.

(11) Одредбата од ставот (9) на овој член се однесува на наставниците чија објективност се проверува при оценувањето на постигањата на успехот на учениците по наставните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно за наставните предмети за кои не може да се врши екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците.“

Ставовите (9), (10), (11) и (12) стануваат ставови (12), (13), (14) и (15).

Во ставот (13) кој станува став (16) бројот „(12)“ се заменува со бројот „(15)“.

Во ставот (14) кој станува став (17) броевите „(7) и (8)“ се заменуваат со броевите „(7), (8) и (9)“.

Во ставот (15) кој станува став (18) бројот „(14)“ се заменува со бројот „(17)“.

Ставот (16) станува став (19).

Член 6

По членот 172-б се додава нов член 172-в кој гласи:

„Член 172-в

(1) Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице ако дозволи тестаторот и помошникот на тестаторот да се од редот на наставниците по предметот по кој се врши екстерното проверување (член 71 став (11)).

(2) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на наставниците ако постапуваат спротивно на член 71 став (8).

(3) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за на тестаторот и помошникот на тестаторот ако дава било какви информации во врска со одговорите на прашањата (член 71 став (10)).“

(4) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на тестаторот и помошникот на тестаторот ако се од редот на наставниците по предметот по кој се врши екстерното проверување (член 71 став (11)).“

Член 7

Решенијата за зголемување, односно за намалување на платите на наставниците согласно објавениот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците за учебната 2013/2014 година ќе се донесат согласно одредбите од член 1 од овој закон.

Член 8

Одредбата од член 1 од овој закон со која се додава нов член 26 ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2016 година.

Член 9

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за основното образование.

Член 10

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIMI FILLOR

Neni 1

Në Ligjin për arsim fillor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 103/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 15/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14 dhe 116/14) pas nenit 25-a shtohet nen i ri 26, si vijon:

"Neni 26

Ministria për çdo nxënës në arsimin fillor siguron një libër (lektyrë) bashkë me CD në gjuhën angleze, që nxënësit të fitojnë njohuri më të madhe në gjuhën angleze, përmes leximit dhe dëgjimit të njëkohshëm të shqiptimit në gjuhën natyrore, amtare angleze."

Neni 2

Pas nenit 34 shtohet nen i ri 34-a, si vijon:

"Neni 34-a

Për zhvillimin dhe avancimin e të gjitha formave të aktiviteteve sportive të nxënësve, së paku pesë mësimdhënës që kanë themeluar marrëdhënie pune në kohë

të pacaktuar në shkollë fillore, themelojnë klub sportiv shkollor, në pajtim me Ligjin për shoqata dhe fondacione dhe Ligjin për sport.

Me klubin sportiv shkollor udhëheqin anëtarët drejtpërdrejtë.

Klubet sportive shkollore mjetet për financim i marrin nga kontribute vullnetare, donacione, dhurata (në para, të mira, të drejta pronësore), testamente dhe legate.

Klubi sportiv shkollor mund të marrë mjete nga buxheti i komunave, përkatësisht komunave në qytetin e Shkupit.“

Neni 3

Në nenin 38 pas paragrafit (6) shtohet paragraf i ri (7), si vijon:

"(7) Në rast të ndërprerjes së punës edukative arsimore për shkak të grevës, drejtori i shkollës fillore me pëlqim paraprak nga kryetari i komunës, e për shkollat fillore shtetërore nga ministri, është i detyruar ta sigurojë realizimin e punës edukative arsimore me zëvendësimin e të punësuarve që bëjnë grevë, derisa zgjat greva."

Neni 4

Neni 71 ndryshohet si vijon:

"(1) Ndjekja dhe kontrolli i përparimit dhe arritjes së suksesit të nxënësve kryhet me kontroll intern dhe ekstern.

(2) Kontrollin intern të arritjes së suksesit të nxënësve e kryejnë mësimdhënësit në shkollë.

(3) Kontrolli ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve nga klasa e katërt deri në klasën e nëntë realizohet në fund të çdo viti mësimor.

(4) Kontrollin ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve e organizon dhe realizon shkolla përmes komisionit shkollor.

(5) Komisionin shkollor për kontroll ekstern të arritjeve të nxënësve e formon drejtori i shkollës dhe i njëjti përbëhet nga pesë anëtarë: drejtori, bashkëpunëtori profesional dhe tre mësimdhënës nga shkolla.

(6) Testimin për kontroll ekstern të arritjeve të nxënësve e realizojnë testues të caktuar nga komisioni shkollor.

(7) Komisioni shkollor është i detyruar që për çdo hapësirë të provimit të caktojë së paku nga një testues.

(8) Në hapësirën e provimit gjatë kontrollit ekstern të arritjeve të nxënësve nuk guxojnë të hyjnë mësimdhënës që nuk janë testues ose ndihmës të testuese.

(9) Për nxënësit me nevoja të veçanta arsimore të përfshirë në arsim të rregullt komisioni shkollor detyrimisht cakton person - ndihmës të testuesit.

(10) Testuesi dhe ndihmësi i testuesit nuk guxojnë të japin çfarëdo qoftë informate në lidhje me përgjigjet e pyetjeve gjatë kontrollit ekstern të arritjeve të nxënësve.

(11) Testuesi dhe ndihmësi i testuesit mund të jenë mësimdhënës të cilësdo lënde mësimore, përveç lëndës për të cilën kryhet kontrolli ekstern i arritjes së nxënësve.

(12) Mënyrën e formimit dhe punës së komisionit shkollor, sekretin e materialit për kontroll ekstern, mënyrën e kontrollit të testeve nga komisioni shkollor, si dhe formën dhe përmbajtjen e raportit, i përcakton ministri me propozim të Qendrës Shtetëror të Provimit.

(13) Kontrolli ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve kryhet me teste që i përgatit Qendra Shtetërore e Provimit, me propozim të Byrosë.

(14) Kontrolli ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve kryhet për dy lëndë mësimore në pajtim me planin mësimor, e në bazë të programit të përgjithshëm të përgatitur nga ana e Qendrës Shtetërore të Provimit me propozim të Byrosë, përveç për lëndët mësimore me të cilat nxënësit fitojnë shkathtësi, përkatësisht për lëndët mësimore për të cilat nuk mund të kryhet kontrolli ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve.

(15) Mënyrën dhe procedurën për kontroll të objektivizmit të mësimdhënësit gjatë vlerësimit të arritjeve të suksesit të nxënësve për lëndët mësimore me të cilat nxënësit fitojnë shkathtësi, përkatësisht për lëndët mësimore për të cilat nuk mund të kryhet kontrolli ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve i përcakton ministri, me propozim të Byrosë.

(16) Në bazë të programit të përgjithshëm nga paragrafi (14) të këtij neni, komisioni shkollor përgatit program intern për paralele, lëndë mësimore dhe mësimdhënës për realizimin e kontrollit ekstern në shkollë. Programin intern e miraton këshilli i mësimdhënësve të shkollës.

(17) Rezultatet nga kontrolli ekstern i arritjes së suksesit të nxënësve nga paragrafi (14) i këtij neni, shkolla i shënon në dëftesë për vitin e përfunduar të arsimit dhe të njëjtat ndikojnë në suksesin e përgjithshëm të nxënësit.

(18) Nxënësit që nuk është paraqitur në kontroll ekstern të arritjes së suksesit dhe të njëjtën nuk e ka arsytuar me shkrësë mjekësore, përkatësisht me vërtetim/dëshmi për pjesëmarrje në garë shtetërore apo ndërkombëtare, i shënohet nota pamjaftueshëm (1) në dëftesë, që ndikon në suksesin e përgjithshëm të nxënësit.

(19) Nxënësit i lëshohet dëftesë për vitin e mbaruar të arsimit pas kontrollit të realizuar ekstern.

(20) Rezultatet e regjistruara në dëftesë nga paragrafi (17) të këtij neni janë një nga kriteret për regjistrim të nxënësve në arsimin e mesëm.

(21) Komisioni shkollor dorëzon raport për kontrollin e realizuar ekstern të arritjeve të nxënësve në Qendrën Shtetërore të Provimit.

(22) Në bazë të raporteve të marra nga komisionet shkollore, Qendra Shtetërore e Provimit përgatit raport përmbledhës me rezultate nga kontrolli i realizuar ekstern i arritjeve të suksesit të nxënësve."

Neni 5

Në neni 97 pas paragrafit (8) shtohen tre paragrafë të rinj (9), (10) dhe (11), si vijojnë:

"(9) Me përjashtim nga paragrafi (7) i këtij neni nëse në raportin e publikuar me rezultatet nga kontrolli i realizuar ekstern i suksesit të nxënësve numri i mësimdhënësve të cilët ka shmangie më të vogla në treguesit e marrë është më i madh se 20%, të gjithë mësimdhënësve në mënyrë të barabartë u rritet rroga në lartësi të mjeteve që janë nga mësimdhënësit të të cilët ka shmangie më të mëdha në treguesit e marrë.

(10) Me përjashtim nga paragrafi (8) të këtij neni, nëse në raportin e publikuar me rezultatet nga kontrolli i realizuar ekstern të suksesit të nxënësve, numri i mësimdhënësve të të cilët ka shmangie më të mëdha në treguesit e marrë është më i vogël se 20%, numri i mësimdhënësve të cilëve u rritet rroga është i barabartë me numrin e mësimdhënësve të cilëve u zvogëlohet rroga.

(11) Dispozita nga paragrafi (9) i këtij neni ka të bëjë me mësimdhënësit objektiviteti i të cilëve kontrollohet gjatë vlerësimit të arritjeve të suksesit të nxënësve në lëndët mësimore me të cilat nxënësit fitojnë shkathtësi, përkatësisht për lëndët mësimore për të cilat nuk mund të kryhet kontrolli ekstern i arritjes së suksesit të nxënësve.

Paragrafët (9), (10), (11) dhe (12) bëhen paragrafë (12), (13), (14) dhe (15).

Në paragrafin (13) që bëhet paragraf (16) numri "(12)" zëvendësohet me numrin "(15)".

Në paragrafin (14) i cili bëhet paragraf (17) numrat „(7) dhe (8)“ zëvendësohen me numrat „(7), (8) dhe (9)“.

Në paragrafin (15) që bëhet paragraf (18) numri "(14)" zëvendësohet me numrin "(17)".

Paragrafi (16) bëhet paragraf (19).

Neni 6

Pas nenit 172-b shtohet nen i ri 172-v, si vijon:

"Neni 172-v

(1) Gjобë në shumë prej 2 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit пëргјегјës në personin juridik, nëse lejon që testuesi dhe ndihmësi i testuesit të jenë nga radhët e mësimdhënësve të lëndës për të cilën kryhet kontrolli ekstern (neni 71 paragrafi (1)).

(2) Gjобë në shumë prej 1 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'u shqiptohet për kundërvajtje mësimdhënësve nëse veprojnë në kundërshtim me nenin 71 paragrafi (8).

(3) Gjобë në shumë prej 1 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet testuesit dhe ndihmësit të testuesit nëse jep çfarëdo qoftë informatash në lidhje me пëргјегјет e pyetjeve (neni 71 paragrafi (10))."

(4) Gjобë në shumë prej 1 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje testuesit dhe ndihmësit të testuesit nëse janë nga radhët e mësimdhënësve të lëndëve për të cilat kryhet kontrolli ekstern (neni 71 paragrafi (1))."

Neni 7

Aktvendimet për rritje, përkatësisht për zbritje të rrogave të mësimdhënësve në pajtim me raportin e publikuar me rezultate nga kontrolli i realizuar ekstern për arritjet e suksesit të nxënësve për vitin shkollor 2013/2014, do të miratohen në pajtim me dispozitat e nenit 1 të këtij ligji.

Neni 8

Dispozita e nenit 1 të këtij ligji me të cilën shtohet nen i ri 26 do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2016.

Neni 9

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të пërcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për arsim fillor.

Neni 10

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4224.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за средното образование, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 септември 2014 година.

Бр. 07-3401/1
9 септември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14 и 116/14) во членот 25 ставот (2) се менува и гласи:

„Во случај на прекин на воспитно-образовната работа заради штрајк, директорот на средното училиште, по претходна согласност од градоначалникот, а за државните средни училишта од министерот, е должен да го обезбеди остварувањето на воспитно-образовната работа со замена на вработените кои штрајкуваат, за време додека трае штрајкот.“

Член 2

По членот 30-а се додаваат два нови членови 31 и член 31-а, кои гласат:

„Член 31

Министерството за секој ученик во средното образование обезбедува една книга (лектира) заедно со ЦД на англиски јазик, за учениците да се стекнат со поголемо знаење на англиски јазик, преку истовремено читање и слушање на изговор на природен, мајчин англиски јазик.

Член 31-а

За развивање и унапредување на сите форми на спортски активности на учениците, најмалку пет наставници кои засновале работен однос на неопределено време во средното училиште, основаат училишен спортски клуб, согласно Законот за здруженија и фондации и Законот за спортот.

Со училишниот спортски клуб управуваат членовите непосредно.

Училишните спортски клубови средствата за финансирање ги стекнуваат од доброволни прилози, донации, подароци (во пари, добра, имотни права), завештанија и легати.

Училишниот спортски клуб може да добива средства од буџетите на општините, односно општините во градот Скопје.“

Член 3

Членот 45-а се менува и гласи:

„(1) Следењето и проверувањето на напредокот и постигањето на успехот на учениците се врши со интерно и екстерно проверување.

(2) Интерното проверување на постигањето на успехот на учениците го вршат наставниците во училиштето.

(3) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците се врши на крајот на секоја учебна година, освен за учениците во завршната година на средното образование, за кои екстерното проверување се врши по завршувањето на првото полугодие најдоцна до крајот на февруари во тековната учебна година.

(4) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците го организира и спроведува училиштето преку училишна комисија.

(5) Училишната комисија за екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците ја формира директорот на училиштето и истата е составена од пет члена: директор, стручен соработник и тројца наставници од училиштето.